

Verslag waterschapsbijeenkomst 19 mei 2011

Opening

Jules Iding, gedeputeerde van provincie Brabant en de nieuwe voorzitter van de Stuurgroep Zuidwestelijke Delta, opende de waterschapsbijeenkomst. Hij vertelt hoe hij, afkomstig van de zandgronden in het oosten van Brabant, de Zuidwestelijke Delta nog niet kende, maar toch aangenaam verrast is. De Zuidwestelijke Delta is van groot regionaal belang, ook voor Brabant. Hij ziet er dan ook naar uit om samen met de waterschappen en het rijk aan deze opgave te werken.

Presentatie programma Zuidwestelijke Delta

In de eerste presentatie ligt programmadirecteur Joost Schrijnen het programma Zuidwestelijke Delta in zijn volle breedte toe. Met de kaarten van 4500 vChr tot nu, laat hij zien hoe de delta voortdurend in ontwikkeling is, maar de laatste decennia door de mens steeds meer is gevormd.

Vervolgens worden de twee belangrijkste onderwerpen van dit moment toegelicht: de probleemanalyse lange termijn en het samenhangend besluit 2012. In de *probleemanalyse lange termijn* is verkend wat de gevolgen zijn van klimaatverandering op waterveiligheid en de zoetwatervoorziening. Uit de probleemanalyse blijkt dat waterberging in het noordelijke deel van de Zuidwestelijke Delta nodig is wanneer storm op zee samengaat met hoge rivierafvoeren. In het zuidelijke deel, de beide Scheldes, is het nog onzeker hoe de dynamiek van de zandplaten en geulen van invloed is op de veiligheid van de dijken.

Daarnaast werkt de Stuurgroep Zuidwestelijke Delta toe naar een *samenhangend besluit* in 2012. Joost Schrijnen laat via een tekening zien hoe de diverse watergerelateerde projecten in de Grevelingen en het Volkerak-Zoommeer samenhangen. Om te zorgen voor slimme keuzecombinaties, moet besluitvorming over deze projecten in samenhang plaatsvinden. Hiervoor wordt toegewerkt naar een samenhangend besluit in 2012.

Presentatie zoetwater

Vervolgens gaat Steven Visser, projectleider zoetwater, dieper in op de verkenning die is gedaan naar de effecten van klimaatverandering op de zoetwatervoorziening. De vraag naar zoetwater zal toenemen. Deze toename is in de Zuidwestelijke Delta evenredig aan de rest van Nederland. Het aanbod van zoetwater komt door klimaatverandering steeds meer onder druk te staan, zo ontstaan door toenemende verzilting problemen bij de inlaatpunten van Gouda en Bernisse. Daarnaast is een groot deel van de eilanden in de Zuidwestelijke Delta afhankelijk van de natuurlijke zoetwaterlenzen. Bij gematigde klimaatverandering zullen de zoetwaterlenzen door toenemende regelval groter worden, maar bij grote klimaatverandering zullen de lenzen juist kleiner worden.

Uit de probleemanalyse wordt duidelijk dat de zoetwatervoorziening steeds meer onder druk komt te staan. De maatregelen uit het Uitvoeringsprogramma bieden een goede eerste stap om voor de nieuwe opgaven gesteld te staan.

Zuidwestelijke Delta

Presentatie veiligheid Rijn-Maasdelta

De derde presentatie wordt gegeven door de 'buurman' Dirk van Schie, van deelprogramma Rijnmond-Drechtsteden. Hij laat zien dat de Rijn-Maasdelta een complex systeem is waarin zee en rivier in elkaar overgaan. Als je terugkijkt van 1860 tot heden, zie je dat het gebied zich enorm heeft ontwikkeld. De opgave voor het Deltaprogramma is te kijken hoe deze delta veilig kan zijn, maar tegelijkertijd kan functioneren als economische motor, met unieke natuur en waar je aantrekkelijk kan wonen.

Hiervoor zijn oplossingen in vier 'hoekpunten' onderzocht: stormvloedkeringen aan zeezijde (huidige situatie), stormvloedkeringen aan zee- en rivierzijde, open riviermondingen, en dammen aan zee- en rivierzijde. Uit een eerste verkenning blijkt dat open riviermondingen leiden tot enorme dijkverhogingen, en dat stormvloedkeringen of dammen aan rivierzijde grote consequenties hebben voor het rivierengebied en het Haringvliet.

Terugkoppeling van de groepsdiscussie

Noord (Jan Geluk)

- De toenemende schaarste van zoetwater leidt ertoe dat quotering en beprijzing op termijn overwogen moet worden. Dit leidt ook tot meer waterbewustzijn
- Door technische oplossingen kan de zoutindringing in de Nieuwe Waterweg beperkt worden, bijvoorbeeld door een bellenscherm
- De huidige verdringingsreeks, met veiligheid als eerste prioriteit, functioneert goed
- Mogelijke oplossingen zijn het vasthouden van zoetwater (door berging), het beter scheiden van hemelwater en rioolwater, en het hergebruik van water
- Het aanpassen van drainage is een interessante optie om de natuurlijke zoetwaterlens te vergroten
- De huidige veiligheidsnormering is niet goed uit te leggen. Het is van belang het debat over veiligheidsnormen nu te gaan voeren

Midden (Joseph Vos)

- De maatregelen in de Grevelingen, het Volkerak-Zoommeer en voor zoetwater hangen nauw samen, daarom moet hierover in samenhang besloten worden
- Sommige maatregelen zijn 'no-regret' en kunnen daarom nu al uitgevoerd worden
- De kabinetswijziging richting veiligheid en economie biedt ook kansen om de oorspronkelijke doelen te realiseren
- De zoetwatermaatregelen zijn sowieso waardevol, het is daarom van belang hieraan te blijven werken ook als een besluit over het Volkerak-Zoommeer wordt uitgesteld
- Het is van belang om de terugloop in blauwalgen nader te onderzoeken
- Voor Natura 2000 moet gekeken worden wat de mogelijkheden zijn van de Zuidwestelijke Delta als één gebied, waarbij het realiseren van specifieke doelen ook in andere wateren mogelijk is

Zuid (Toine Poppelaars)

- De Oosterschelde en Westerschelde hebben weinig aandacht gekregen, het is van belang om de opgave in de Scheldes verder uit te werken
- Veiligheid staat voorop
- Onderzoek naar meervoudig ruimtegebruik en financiering is van belang

Zuidwestelijke Delta

- Voor Natura 2000 biedt het kijken vanuit de samenhang van de Zuidwestelijke delta nieuwe mogelijkheden, met name bij het zoeken naar compensatie
- Zoetwater wordt steeds belangrijker als productiefactor voor voedsel
- Een goed voorbeeld is de Oesterdam, waarbij de zandhonger wordt aangepakt. Dit soort voorbeelden verdienen navolging
- Er moet gestart worden met gesprekken met Vlaanderen
- Het totaaloverzicht binnen de Zuidwestelijke Delta is goed, maar er moet nu gefocust worden op besluitvorming
- De discussie over normering moet zo snel mogelijk gestart worden